

ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทองค์กรในวัฒนธรรม
วิทยาลัยครูที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครุศาสตร์ภาคเหนือ

นาย อรุณรัตน์ ศรีฟ้า

ศูนย์วิทยบริการ
วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาแม่ข่ายศึกษาดูงาน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-020-3

008191

| 182550000

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING ROLES OF
TEACHERS COLLEGES' CULTURE CENTRES ON TEACHING AND LEARNING
THE THAI LANGUAGE IN TEACHERS COLLEGES, NORTHERN REGION.

Mrs. Orawan Sreefa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1983

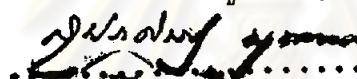
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุฑีมีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครุฑีอุ่นภาคเหนือ

โดย นางอรวรรณ ศรีฟ้า

ภาควิชา นิชย์ศึกษา

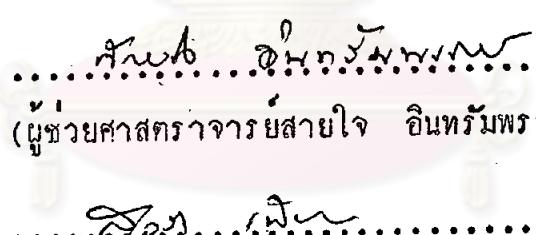
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตร เพียรชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ศ.ดร. อุ่นฤทธิ์ พุฒิ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรวรรณ)

..... ศ.ดร. อุ่นฤทธิ์ พุฒิ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตร เพียรชอบ)

..... ศ.ดร. อุ่นฤทธิ์ พุฒิ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรม อุคมลิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุ ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครุกulumภาคเหนือ

ชื่อนิสิต นางอรุณรัณ ศรีฟ้า

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิริก พีระขอบ

ภาควิชา มชยมนศึกษา

ปีการศึกษา 2525

บหคคยอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครุ
กulumภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด สำหรับสอบถามกุลุ่มทั่วไปของประชากรจาก
วิทยาลัยครุกulumภาคเหนือ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 72 คน และนักศึกษา
วิชาเอกภาษาไทย จำนวน 240 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ เสนอผลในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจุบันศูนย์

วัฒนธรรมวิทยาลัยครุ ให้กำเนิดงานศึกษาในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่วัฒนธรรม และค่านิยมส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทในด้านอื่น ๆ ยังอยู่ในระดับน้อย และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครุภูมิภาคเนื่องจากอาจารย์และนักศึกษาที่ครุ ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุภูมิภาคดำเนินงานตามมาทาง ฯ ทั้งรายละเอียดที่สรุปได้ดังนี้ คือ

2.1 บทบาทค่านิยมศีลธรรมค่านิยม และความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุ ควรศึกษา ค่านิยมความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ว่าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุ ควรศึกษา ค่านิยมและวิจัยเรื่อง ประวัติของสถานที่หรือบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่มีมา古 ในวรรณกรรมท้องถิ่น หรือวรรณคดีไทยในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็น สอดคล้องกันในบางเรื่อง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ในบางเรื่อง

2.2 บทบาทในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุ ควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดนิทรรศการ เกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและ ท้องถิ่นในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้อง กันในบางเรื่อง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ในบางเรื่อง

2.3 บทบาทค่านิยมส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น อาจารย์และนักศึกษามี ความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุภูมิภาคจัดนิทรรศการ แสดงชุมชนเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นทางเอกสาร รูปภาพ โสตท์ศูนย์ภูมิ ตลอดจนการสาธิต ในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2.4 บทบาทค่านิยมศึกษาพื้นบ้านวิทยาศาสตร์และศึกษาภารกิจวัฒนธรรม อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ว่า ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุภูมิภาคจัด เรื่อง การฝึกหัดภาษาพูดและการอ่านแบบต่าง ๆ ในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในบางเรื่อง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 ในบางเรื่อง

2.5 บทบาทค้านการจัดทำเนินการหอวัฒนธรรมห้องนิ่ง อาจารย์แฉมานกศิษยา
มีความคิดเห็นสอดคล้องและใกล้เคียงกันมาก ด้วยศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครุศาสตร์จัดทำ
โดยร่วมกับสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักหอสมุด สำนักห้องเรียน ฯ นักวิชาชีว
อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในบางเรื่อง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ระดับ .05 และ .01 ในบางเรื่อง

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Opinions of Teachers and Students Concerning
                        Roles of Teachers Colleges' Culture Centres
                        on Teaching and Learning The Thai Language
                        in Teachers Colleges, Northern Region.

Name   Mrs.Orawan Sreefa

Thesis Advisor   Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed.D..

Department   Secondary Education

Academic Year   1982

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this study were to study and to compare the opinions of teachers and students concerning roles of teachers colleges'culture centres on teaching and learning the Thai Language in teachers colleges, northern region.

Procedures

A questionnaire was constructed and used in collecting data from the samples which consisted of 72 Thai Language teachers and 240 Thai Major students from teachers colleges in the northern region. The data was then computed and reported in percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test, presenting in table and descriptive form.

Results

The results of the study revealed that:-

1. Both teachers and students had the same opinions.

They thought that teachers colleges' culture centres had performed their roles at the high level in conserving, promoting, developing and diffusing culture and in promoting local customs. But the other roles were at the low level and there were significantly different in the opinions of the teachers and students at the .05, .01 level.

2. In order to support Teaching and Learning the Thai Language in teachers colleges in the northern region, both teachers and students thought that teachers colleges' culture centres should perform the following roles:

2.1 For the roles in cultural study and research, both teachers and students had the most similarity of their opinions at the high level that teachers colleges' cultures centres should study the history of important places and persons which appeared in local literature or Thai literature. The roles in the other functions were no significantly different in some and significantly different at the .05, .01 level in some functions.

2.2 For the roles in conserving, promoting, developing and diffusing culture, both teachers and students had the most similarity of their opinions at the high level that exhibitions on language, literature, Thai culture and local culture should be supported and promoted by the centres.

The roles in the other functions were no significantly different in some and significantly different at the .05, .01 level in some functions.

2.3 For the roles in local custom promotion, both teachers and students had the same of opinions and the most similarity of their opinions which was at the high level was the teachers colleges' culture centres should exhibit data concerning local culture by using documents, pictures, audio-visual aids and demonstrations.

2.4 For the roles in inservice training for resource persons and personal, both teachers and students had the most similarity of their opinions at the high level that teachers colleges' culture centres should provide inservice training in speaking and reading skills. The roles in the other functions were no significantly different in some and significantly different at the .01 level in some functions.

2.5 For the roles in managing facilities at the local culture centre, both teachers and students had the most similarity of their opinions at the high level that teachers colleges' culture centres should provide slides on folk plays and the plays for the children. The roles in the other functions were no significantly different in some and significantly different at the .05, .01 level in some functions.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยคุณภาพเยี่ยมที่สุด
จากรองศาสตราจารย์ ดร. สุจิริก เพียรชอบ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์สายใจ อินทร์มั่นพราย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรม อุ่นสิน ที่ได้
กudos ให้ขอศึกเห็น คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องทั่ง ๆ ผู้วิจัย敝นาซึ่งใน
พระบุณมากและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประคอง นิมมานเหมินทร์
คร. ประจักษ์ สายแสง อาจารย์สมพร สมพลวัฒนา อาจารย์ประพันธ์ ฤทธิมนันท์
และอาจารย์พงษ์ศักดิ์ ศรีภิรัมย์ ที่ได้กudos เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจแก้ไขและให้คำ
แนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถามในการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์รัตน์นิกร ฉุหะจิทก อาจารย์มະลิวัลย์ ต้า-คิสันติสัน
อาจารย์ไกรฤทธิ์ จันทร์รัตน์ อาจารย์นิตยา ฉุวรรณศรี อาจารย์สุนทรี คงพิพ
อาจารย์วัฒนา คัชมาศย์ อาจารย์อุไร วันศิริ อาจารย์จุไรรัตน์ วรรษศิริ ศะ
อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยคุณลักษณะ
เชิงช่วยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและร่วมมือในการคอมแบนด์สอบถาม ขอ
ขอบคุณ อาจารย์สิทธิชัย หาญสมบัติ และ อาจารย์สุบิน แก้วปัง ชื่นช่วยเหลือ
ในการวิเคราะห์ข้อมูล คุณเครื่องคอมพิวเตอร์ และอาจารย์นิกา สนสหอักษร
ซึ่งได้กudos เนื่องบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอุตรดิตถ์
คุณ กลอค พเจ้าหน้าที่เอกสารการพิมพ์ของโรงเรียนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์
ในการโนรเนี่ยแบบสอบถามและวิทยานิพนธ์ ขอบคุณ อุณหทัย วรสุวรรณรักษ์ ผู้ให้
ความช่วยเหลือในการพิมพ์ และขอบพระคุณมือพิมพ์วิทยาลัยที่กudos ให้ทุนอุทกุณการ
วิจัยเป็นเงิน 1500 บาท

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่ออินทร์ คุณแม่ไว้ใจวรรณ จักร์แสน และอาจารย์พัน ศรีฟ้า ผู้ให้การสนับสนุนทั้งทางค้านกำลังใจและกำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัยตลอดมา.

อรัววรรณ ศรีฟ้า

มีนาคม 2526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๔

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....

กิจกรรมประการศ..... ๗

รายการตารางประกอบ..... ๗

บทที่

1 บทนำ..... ๑

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... ๑

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย..... ๖

ขอบเขตของการค้นคว้าวิจัย..... ๖

ข้ออกลังเบื้องตน..... ๖

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าวิจัย..... ๖

คำจำกัดความที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย..... ๗

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... ๙

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรม

การเรียนรู้สอนภาษาไทย..... ๙

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรม

การเรียนรู้สอนภาษาไทย..... ๓๕

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล..... ๖๑

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... ๖๒

บทที่	หน้า
ก้าวบ่ายังประชากร.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สุ่มผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
วัดดุประสิทธิ์ของการวิจัย.....	93
วิธีค่าเนินการวิจัย.....	93
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
ก้าวบ่ายังประชากร	94
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สุ่มผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	112
 ภาคผนวก	
ก. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	124
ข. ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรม.....	125
ค. แบบสอบถาม.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	154

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. สถานภาพของผู้สอนแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย	66
2. สถานภาพของผู้สอนแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา	68
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาททั้ง ๒ ของศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	69
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ในด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวิฒกรรม	71
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่ วัฒนธรรม	74
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ในด้านการส่งเสริมงานประเพณีทองถิ่น	78
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ในด้านการฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากร ด้านวัฒนธรรม	80
8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์อุดมวิทยาลัยครุ ในด้านการจัดทำโครงการให้กับชุมชน	83

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย